

Különleges áfa- elszámolási módok

KÖLTSÉGVETÉSI KAPCSOLATOK

Dr. Zsombori Zsolt
adjunktus

Mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyra vonatkozó különös szabályok

KÜLÖNLEGES ÁFA-ELSZÁMOLÁSI MÓDOK

Választási lehetőség

A mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalanyok választhatnak:

- ▶ Normál rendszer keretében tételesen számolják el az áfát
- ▶ Különleges jogállású adóalanyok lesznek

A különleges jogállás választásának feltételi

Alanyi feltétel:

- ▶ a kis- és közép vállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény (Kkv.) rendelkezései szerint egyúttal mikro- és önálló vállalkozás is, vagy annak minősülne, ha a Kkv. hatálya alá tartozna
- ▶ gazdasági céllal belföldön telepedett le, gazdasági célú letelepedés hiányában pedig lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye van belföldön

A különleges jogállás választásának feltételi

Tárgyi feltétel:

- ▶ Az Áfa tv. 7. mellékletében megtalálható:
  - ▶ termékeket értékesíti
  - ▶ szolgáltatásokat nyújtja

Egyéb feltétel: (→ következmény)

- ▶ Kompenzációs felár megtérítésére tarthat igényt

Mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany

Kit ért a törvény meghatározó részben mezőgazdasági tevékenységet folytató adóalany alatt?

- ▶ **Az az adóalany, akinek (amelynek) a mezőgazdasági tevékenységen kívüli tevékenységéből származó - adót is tartalmazó - éves bevétele időarányosan nem haladja meg az alanyi adómentesség választására jogosító értékhatárt**
- ▶ **Az az adóalany, akinek (amelynek) a mezőgazdasági tevékenységen kívüli tevékenységéből származó - adót is tartalmazó - éves bevétele időarányosan meghaladja ugyan az alanyi adómentesség választására jogosító értékhatárt, azonban a mezőgazdasági tevékenységből származó - kompenzációs felárat is tartalmazó - éves bevétele időarányosan több, mint az egyéb tevékenységéből származó - adót is tartalmazó - időarányos éves bevétele.**

Az adózási mód jellegzetessége

Az értékesítési után adót nem kell felszámítani, illetve megfizetnie (adófizetésre nem kötelezett)

Előzetesen felszámított adó levonására nem jogosult

Az adóhatóságnál regisztrálniuk kell → adószámmal kell rendelkezniük

Kompenzációs felár

- ▶ A le nem vont adót ellentételezi az ár részét képező kompenzációs felár.
- ▶ A kompenzációs felár
  - ▶ Alapja: **a felvásárlási ár**
  - ▶ Mértéke:
    - ▶ Növény, növényi termékek: **12%**
    - ▶ Állat, állati eredetű termékek, szolgáltatások: **7%**
- ▶ A vevő a kompenzációs felárat előzetesen felszámított adóként visszaigényelheti

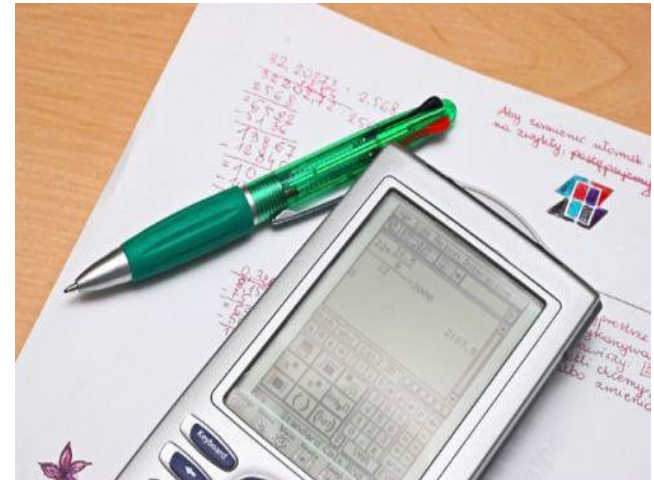
Vigyázat!

Bizonylatolás

A bizonylat milyenségét a vevő státusza határozza meg:

- ▶ **Belföldi adóalany**
  - ▶ **Felvásárlási okiratot bocsájt ki a felvásárló, az eladót nem terheli külön bizonylatolási kötelezettség.**
- ▶ **Közösség más tagállamában, vagy harmadik országban adóalany**
  - ▶ **A bizonylatot az eladó bocsájtja ki a számlázásra vonatkozó előírásokat alkalmazva**

Egyéb feltételek

- ▶ **A mezőgazdasági termelő különleges jogállásának megszűnése esetén:**

a megszűnést követő második naptári év végéig nem választhatja újra ezen különleges adózási módot

- ▶ **Belföldi magánszemély részére történő értékesítés esetén:**

kompensációs felárra nem tarthat igényt → Áfa tv. általános szabályai

Alanyi adómentesség választása

- ▶ **Ha a kompenzációs felár megtérítésére nem tarthat igényt → Áfa tv. általános szabályai**

- ▶ **Alanyi adómentességet választhat**
(összeghatár: 12 millió Ft → nem számít bele a különleges jogállás alatt szerzett ellenérték)
- ▶ **Az alanyi adómentesség alatt teljesített ügyletekről számlát kell kiállítani → áfát nem tartalmazhat.**

Mezőgazdasági tevékenység – 1. példa

Egy különleges jogállású mezőgazdasági termelő felvásárlónak értékesít. A vizsgált időszakban az alábbi értékesítéseket hajtotta végre.

Termék	Mennyiség (db)	Felvásárlási ár
Csirke	150	300
Nyúl	200	450
Kacsa	150	540
Liba	120	600

Feladat:

- Számítsa ki, hány forintot kapott a termelő a felvásárlóktól!
- Számítsa ki a felvásárló által levonásba helyezhető áfa összegét!

Megoldás

Kompenzációs felár kulcsa (állatok esetében): **7%**

Termék	Nettó ellenérték	%	Kompenzációs felár	„Bruttó ár”
Csirke	45 000	7%	3 150	48 150
Nyúl	90 000	7%	6 300	96 300
Kacsa	81 000	7%	5 670	86 670
Liba	72 000	7%	5 040	77 040
Összesen	288 000		20 160	308 160

Mezőgazdasági tevékenység - 2. példa

- ▶ Egy különleges jogállású mezőgazdasági termelő földiepret és hónapos retket értékesített egy felvásárlónak.
- ▶ A felvásárlási jegyen szereplő bruttó ellenérték:
  - ▶ Földi epernél: 168 Ft/kg
  - ▶ Reteknél: 84 Ft/kg
- ▶ Feladat:
- ▶ Számítsa ki a földieper és a hónapos retek kilogrammonkénti felvásárlási árát, valamint a kompenzációs felárak összegét!

Megoldás

- ▶ **Bruttó ellenérték = felvásárlási ár * (1 + kompenzációs felár)**
- ▶ **Kompenzációs felár: 12%**

Termék	Bruttó ellenérték	Felvásárlási ár	Kompenzációs felár
Földieper	168	150	18
Retek	84	75	9

Mezőgazdasági tevékenység – 3. példa

- ▶ Egy mezőgazdasági kistermelő egy konzervgyárnak értékesít **24 q** lé-almát **20 Ft/kg**-ért
- ▶ Továbbá helyi húsipari vállalatnak elad két élő sertést **120 kg** és **132 kg** súlyban.
- ▶ A sertés felvásárlási ára: **285 Ft/kg**

- ▶ Feladat:
- ▶ Határozza meg, hogy mekkora felvásárlási felárat fognak tartalmazni a felvásárlási jegyek!
- ▶ Milyen kötelezettségei vannak a felárat tekintve az adóalanynak?

Megoldás

Lé-alma	
Növényi termék esetében a kompenzációs felár:	12%
Mennyiség	2 400 kg
Egységár	20 Ft/kg
Felvásárlási felár	5 760 Ft

Élő sertések	
Élőállat esetében a kompenzációs felár	7%
Mennyiség	252 kg
Egységár	285 Ft/kg
Felvásárlási felár	5 027 Ft

A mezőgazdasági őstermelőnek sem befizetési kötelezettsége, sem levonási joga nincs. Csak az értékesítés bevételeiről kell nyilvántartást vezetnie. Ahhoz, hogy felvásárlási felárat alkalmazhasson adószámot kell kérnie.

UTAZÁSSZERVEZÉSI SZOLGÁLTATÁSRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

KÜLÖNLEGES ÁFA-
ELSZÁMOLÁSI MÓDOK

Utazásszervezési szolgáltatás

- ▶ A különös adózási módot az árrés-adózás jelenti, melynek alkalmazása kötelező jellegű.
- ▶ Utazásszervezési szolgáltatás:
adóalany által – saját nevében – utasnak nyújtott olyan, turisztikai szolgáltatás, amelynek teljesítéséhez saját nevében, de az utas javára megrendelten, más adóalany vagy adóalanyok által teljesített szolgáltatásnyújtás, termékértékesítés szükséges
Pl: személyszállítás, szálláshely-szolgáltatás, ellátás és idegenvezetés
- ▶ Utazásszervező: az utazásszervezési szolgáltatást nyújtó adóalany.

Utazásszervezési szolgáltatás

Utás: az utazásszervezőnek tett nyilatkozata alapján az az ügyfél, aki (amely) a szolgáltatást:

- ▶ Magánszemélyként
- ▶ Vállalkozás, ha saját nevében, saját javára veszi igénybe a szolgáltatást, saját munkavállalóját utaztatja, és viseli az utazás költségeit

Fontos: Az ügyfél nyilatkozatása → utas → alkalmazható az árrés adózás

2021.01.01-el megszűnik az utas fogalma, továbbértékesítés esetén is az ÁFA különleges szabályozást kell alkalmazni!

Utazásszervezési szolgáltatás

Teljesítés helye: ahol az utazásszervező gazdasági céllal letelepedett

Az adó alapja: Az utastól beszedett nettó ellenérték csökkentve az utas javára megrendelt szolgáltatások bruttó értékével → **árrés**

Adómérték: általános adómérték

Utazásszervezési szolgáltatás

Az utazásszervezőt levonási jog nem illeti meg (kivéve saját működéséhez kapcsolódó beszerzések ÁFA-ja, vagy saját maga által nyújtott szolgáltatás ÁFA-ja)

Külföldi partnertől beszerzés fordított ÁFA szerint (az árrésadóból ez az ÁFA levonható)

Utazásszervezési szolgáltatás

Az adó kiszámítása: utanként

Az utastól beszedett teljes részvételi díj: nettó ellenérték növelve az árrésadó összegével

Részvételi díj = nettó érték + (árrés*(1+27%))

Utazásszervezés – 1. példa

Egy utazási iroda külföldi utazási csomagokat értékesít belföldi magánszemélyek részére. A vállalkozás az **árrés alapján adózik**.

Az utazási iroda egy-egy utazási csomagért **430 000 Ft-ot** fizetett ki egy német utasszervező irodának

Az áfa-elszámolási időszakban **150 db** utat szervezett

A turistáktól utasonként (utazási csomagonként) **nettó 640 000 Ft-ot** szedett be.

Feladat:

Számítsa ki a magyar utazási iroda által fizetendő ÁFA összegét!

Megoldás - 1.példa

Az utazási csomag németországi eladója áfát nem számíthat fel, mert a teljesítés helye az igénybe vevő adóalany székhelye

Az árrés adózás alá tartozóknál az input áfája nem vonható le, akkor sem, ha azt az adóalanyra áthárítják, és akkor sem, ha azt önadózás útján kell megállapítani

A beszerzett utazási csomag ára:	430 000 Ft
Szervezett utak száma:	150 db
Beszerzett csomag nettó ellenértéke	64 500 000 Ft
Áfakulcs	27%
Magyarországon fizetendő áfa	17 415 000 Ft

Megoldás – 1.példa

Utazásszervező árrésének adóalapja = utasoktól beszedett nettó ellenérték - az utas javára megrendelt szolgáltatások adóval számított ellenértéke

Utazás nettó ellenértéke	640 000 Ft
Szervezett utak száma:	150 db
Utasoktól beszedett nettó ellenérték	96 000 000 Ft
Az utas javára megrendelt szolgáltatások áfával növelt értéke	81 915 000 Ft
Az árrésadó alapja	14 085 000 Ft
Az árrésadó összege	3 802 950 Ft
Az utasoktól beszedett teljes részvételi díj	99 802 950 Ft
Utasok által (csomagonként) fizetett bruttó ellenérték:	665 353 Ft

Utazásszervezés – 2. példa

- ▶ Egy utazási iroda belföldi utazási csomagokat értékesít belföldi magánszemélyek részére. A vállalkozás az árrés alapján adózik. Az utazási iroda az áfa-elszámolási időszakban előleget kért be a turistáktól. A tevékenység a normál adókulcs alá esik.
- ▶ **Feladat:**
- ▶ Számítsa ki a beszedett előleg miatt fizetett áfa összegét!

Megoldás – 2.példa

Kalkulált árrés = utastól beszedett előleg * árrés százalék

Tevékenység áfakulcsa	27%	Felülről számítva: 21,26%
Kalkulált bruttó árrés	26%	
Beszedett előleg	32 000 000 Ft	
Kalkulált (összes) árrés	8 320 000 Ft	
Az utasoktól beszedett előleg áfája (Kalkulált árrés * felülről számított ÁFA-kulcs)	1 768 832 Ft	

HASZNÁLT INGÓSÁGOKRA, MŰALKOTÁSOKRA, GYŰJTEMÉNYDARABOKRA ÉS RÉGISÉGEKRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

KÜLÖNLEGES ÁFA-ELSZÁMOLÁSI MÓDOK

Az általánostól eltérő szabályozás mibenléte

A használt ingóságokra, műalkotásokra, gyűjteménydarabokra és régiségekre vonatkozó különös szabályokat a különbözet szerinti adózás jelenti.

- **Viszonteladó**

Minden olyan adóalany, aki (amely) ilyen minőségében továbbértékesítési céllal használt ingóságot, műalkotást, gyűjteménydarabot vagy régiséget szerez be, importál, vagy egyébként tart tulajdonában, illetőleg e körben - megbízás alapján - bizományosként jár el.

- **Nyilvános árverést szervező**

Minden olyan adóalany, aki (amely) ilyen minőségében használt ingóságot, műalkotást, gyűjteménydarabot vagy régiséget nyilvános árverésre bocsát azzal a céllal, hogy azt az árverésen a legtöbbet ajánlónak értékesítse.

Viszonteladók

Alkalmazandó a különbözet szerinti adózás, ha a viszonteladó ezeket a termékeket a következő üzletfelektől szerezte be:

- ▶ Nem adóalany személy/szervezet
- ▶ Olyan adóalanyra, akinek értékesítése mentes az adó alól
- ▶ Alanyi adómentes adóalany
- ▶ Másik viszonteladó

Árrés = értékesítési ár - beszerzési ár

ÁFA alap = Árrés * (1 - felülről számított ÁFA-kulcs)

Viszonteladók

- ▶ Az árrés számítása főszabály szerint a termékek **egyedi nyilvántartásán** alapul.
- ▶ Egy másik (választható) lehetőség a **globális nyilvántartási módszer**:
  - + Értékesítések összesített ellenértéke
  - Beszerzések összesített értéke
  - = Árrés (adott időszakban)
- ▶ Az *utóbbi módszer az 50 ezer Ft-ot meghaladó beszerzési árú termékekre nem alkalmazható*

Viszonteladó

- ▶ **A viszonteladó a különbözet szerinti adózás során adólevonásra nem jogosult, illetőleg a kiállított számlán áthárított adót nem tüntethet fel.**
- ▶ **A viszonteladó választhatja az általános szabályok szerinti adózást (tevékenységének egészére).**
  - ▶ *A választás a bejelentés évét követő második naptári év végéig szól*

Nyilvános árverést szervezők

- ▶ Az adó alapja a pénzben kifejezett különbözet. A különbözet számítása során az árverési vételárat csökkenteni kell a nyilvános árverés szervezőjének megbízóját illető összeg és a nyilvános árverés szervezője által a vevőre áthárított és fizetendő adó összegével.
- ▶ A fizetendő adó megállapítására a felülről számított adókulcsot kell alkalmazni.
- ▶ A nyilvános árverés szervezője az általa kibocsátott számlában áthárított adót nem szerepeltethet.

Példa

- ▶ Egy használtbútor kereskedő az áfa-elszámolási időszakban bútort vásárolt egy magánszemélytől. Nem adóalany szervezettől pedig irodabútort vásárolt. A bútorokat változatlan formában eladta egy másik magánszemélynek. A kereskedő egyedi nyilvántartáson alapuló árrés szerinti adózást választott. A vásárlások és értékesítések ugyanazon áfa-elszámolási időszakra vonatkoznak.
- ▶ **Feladat:**
- ▶ Számítsa ki a kereskedő által fizetendő általános forgalmi adó összegét!

Megoldás

Az adó alapja a viszonteladó árrése, csökkentve magával az árrésre jutó adó összegével

A számlában sem beszerzéskor, sem értékesítéskor nem szerepel általános forgalmi adó. A hasznáلتcikk kereskedőtől vásárló áfa-levonást nem érvényesíthet

Az árrés adótaratama:	21,26%
Áfa kulcs:	27%

Termék	Beszerzési ár (Ft)	Eladási ár (Ft)	Különbözet (Ft)	Áfa (Ft)	ÁFA alap	Ellenőrzés
Bútor	560 000	890 000	330 000	70 157	259 843	330 000
Irodabútor	400 000	1 000 000	600 000	127 559	472 441	600 000
A kereskedő által fizetendő általános forgalmi adó összege:				197 717		

BEFEKTETÉSI ARANYRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

KÜLÖNLEGES ÁFA-
ELSZÁMOLÁSI MÓDOK

Befektetési aranynak minősül

- ▶ Legalább 995 ezrelék tisztaságú, 1 grammot meghaladó súlyú **aranyrúd** vagy **lemez**.
- ▶ Legalább 900 ezrelék tisztaságú **arany érme**, amelyet:
  - ▶ 1800 után vertek,
  - ▶ a kibocsátó országban hivatalos fizetőeszközként forgalomban van vagy volt,
  - ▶ a piaci értéke nem haladja meg 80%-nál nagyobb mértékben az aranytartalmának aktuális arany szabadpiaci értékét.

Befektetési arany értékesítése

A törvény értelmében adómentes* a befektetési arany bármilyen értékesítése, Közösségen belüli beszerzése, importja.

Ugyanígy adómentes a befektetési arany megbízója nevében és javára eljáró közvetítő szolgáltatása is.

*a belföldön nyilvántartásba vett adóalany a NAV-nak tett előzetes bejelentése alapján dönthet úgy is, hogy a befektetési arany más adóalany részére történő értékesítését adókötelessé teszi. (normál áfa-kulcs)

Befektetési arany értékesítése

- ▶ A befektetési aranyat értékesítő adóalany számára (meghatározott esetekben) lehetőség nyílik adólevonási jogot érvényesíteni.
- ▶ Az adómentes értékesítés mellett a törvény lehetővé teszi az általános szabályok szerinti adózást is.
Ha ezt választja az adóalany a választást követő ötödik év végéig nem térhet el ettől
- ▶ A befektetési arany értékesítéséről mindig számlát kell kibocsátani, az aranyról folyamatos mennyiségi nyilvántartást kell vezetni

Fordított adózás

KÜLÖNLEGES ÁFA-ELSZÁMOLÁSI MÓDOK

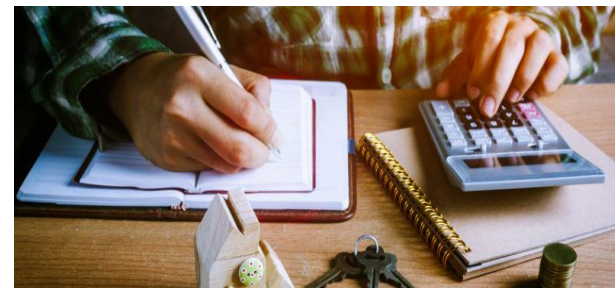
Egyenes vs. fordított adózási rend

42

Fordított adózás

- ▶ **Fordított adózás alatt az áfában azt az esetet értjük, amikor a terméket értékesítő vagy szolgáltatást nyújtó adóalany helyett az adó fizetésére a terméket beszerző, illetve szolgáltatást igénybevevő adóalany kötelezett.**
- ▶ **Vagyis a vevő köteles a kapott számla alapján az áfát megállapítani, kiszámolni, majd azt saját maga bevallani és megfelelő feltételek megléte esetén levonni.**

Fordított adózás

- ▶ **A fordított adózás technikája alkalmas eszköz lehet az adókijátszások és az adókikerülések megakadályozására.**
- ▶ **Ezért az EU bizonyos esetekben kötelező jelleggel írja elő a fordított adózási rend alkalmazását, míg más esetekben a tagállamok döntésére bízta annak bevezetését.**
- ▶ **Kötelező jellegű a fordított adózás az alábbi területeken:**
  - **az épületekhez kapcsolódó szolgáltatások,**
  - **személyzet biztosítása az épületekhez kapcsolódó szolgáltatásokhoz,**
  - **beépítetlen földterület, valamint épület vagy épületrész értékesítése,**
  - **kezeléssel kapcsolatos szolgáltatásokból származó hulladékok, törmelékanyagok és újrahasznosítható anyagok értékesítései.**

Fordított adózás

- ▶ **Magyarországi szabályozás szerint fordított áfát kell alkalmazni:**
  - ▶ **Munkaerő kölcsönzése, kirendelése, személyzet rendelkezésre bocsátása és az iskolaszövetkezet szolgáltatása**
  - ▶ **Vasanyagok értékesítése**
  - ▶ **Gabonafélék értékesítése**
  - ▶ **Építőipar**
  - ▶ **Hulladékkereskedelem**

Köszönöm a figyelmet!

Kérdések?